

مجموعه ادب الضیاء

۱۶ نیمی سنه

ذی القعدة ۱۳۱۳

جزء ۵۵ : عدد

ژان ژاق روسونک تربیه اطفال حقنده کی تالیفنه یازدینی مقدمه در :

اشبو مجموعه مطالعات و اعتبارات، که ترتیب و نظامدن عاری و همان ناقصدر ؛
بر مادر نیک کردار و اندیشکارک خاطری ایچون باشلانمش ایدی . اؤل امرده بنم
تصوّر بر قاچ صحیفه بر خاطره ترتیبدن عبارت ایکن ، استر استمز بحث بنی سور-
کلیوب ، طویمقسزین بو خاطره برنوع تالیف اولیوبردی ، که حاوی اولدینی شیئه
نظرله پک بیوک ، لکن بحث ایتدیگی مادهیه کوره پک کوچکدر . آنی طبع و نشر
ایچون تردد و برکتاب تالیفی ایچون اوافق تفک برقاچ رساله یازمق کافی اولدیغنی
حین تصنیفده حسن ایلدم . دها ابو اولمسی ایچون یهوده بر جوق اوغراشدقدن
صکره ، آنی اولدینی گبی سویله جه عرض ایتکه کندیمی مجبور گوردم . چونکه
اصل مهم اولان شی افکار عامه یی بو جهته دوندرمک و بنم افکارم ابو دگلسه ،
دیگر لرنده دها ابو افکار تولید ایتک اولدیغندن ، وقتی بستیون ضایع ایتدم
ظن ایدرم .

بر آدم ، که انزوا ایتدیکی محلدن اوراقنی معرض عمومه آتار ؛ و آنلری ترویج
ومدافعه ایده جک طرفداری و حتی آنلرک حقنده نه مطالعه اولیور ، نه شو-
یلنیور ؛ آکا دخی معلوماتی یوقدر ؛ بو کیمسه خطا ایتمش ایسه خطالری بلا
تفحص قبول اولنور .

بر ابو تربیه نک اهمیتی اوزرینه اوزون سوز سویلیه جگم . و حالا معتاد اولان

تربیه نك فالفی اثبات ایچون دخی ایر کلیه جگم . سائر بیك مؤلف آتی بندن اول
 یایمشلر . باخصوص هر كسك بیلدیگی شیلرله كتاب طولدیرمی هیج سوم . یالكر
 شوراسنی آكلامق استرم . كه بر جوق وقتلردن برو عملیات جاریه علمینه طویلدن فریاد
 اولمقده اولدیغی حالده آنك یرینه بر ایوسنی تكلیف ایتك كیمسه نك خاطرینه گلیور ؛
 بزم عصر مزك ادبیات و علوم یایمقندن زیاده ییقمغه مائلدر . استادانه بر ادا ایله
 اعتراض اولنور ؛ مسئله یی در میان ایتك ایچون بشقه بر ادا لازم گلور كه عظمت
 فلسفه آنندن محظوظ اولمز . بوقدر شیلر یازیلور ؛ و بونلردن اصل مقصد عمومك
 فائده سیدر ؛ دینور . كافه فوائدك برنجیسی . كه انسانی تربیه ایتك صنعتیدر ؛ ینه
 اونودیلور ؛ بزم موضوع بحكم (لوق) ك (۱) كتابندن صكره اك جدید و طری
 ایدی . قورقارم كه . آنككی ، ینمكدن صكره ده اك جدید و تازه قالمیه ، صباوقی
 اصلا ییملز ؛ یاكلكش افكار اوزره گیدرلر ؛ گتدكجه ده یولدن چیقارلر .

اك عقلولر ، انسانلره ییلسی لازم اولاجق شیئه مصر اولورلر ؛ چوجقارك
 حاللرینه كوره اوكرنه بیله جككری شیئه دقت ایتملر . انسانی چوجقده آرارلر ؛
 انسان اولمزدن اول نه ایدی اوراسنی دوشمزلر . ایشته بزم جهد ایتدیگم بوبخك
 تدقیقیدر . تاكه بزم قواعدم خیالندن عبارت و اساسسز اولسلر بیله مطالعه لمدن
 استفاده ایدیه بیلسون . نمكندر كه ، بن یایلسی لازم اولان شیئی بك ایو كوره .
 مامشدر . لكن واجب العمل اولان بحثی ایو كوردم ظن ایدرم . شاگردلر كزی
 ایوجه نظر مطالعه دن كچورمكدن باشلايك ؛ زیرا حقیقه سز آنلری هیج ییلورسكز .
 بنابرین اكر بوكتابی شونظرله او قورسه كز سزك ایچون فائده دن خالیدر ظن ایتم .
 التزام قاعده دینلان شی كه ، بوراده آنجق حركت طبیعیه در ؛ بونی اوقویانلرك
 چوغنی شاشرده جقدر . و شبهه سزدر كه بگاده اویوزدن اعتراض اولنه جقدر .
 احتمالدر ؛ بونده حقسزده اولنیه جقدر . بوكتاب اوقوركن تربیه اوزرینه بر بحث
 ظن اولمقندن زیاده ، بر وهام كیمسه نك تخیلاتی گبی اوقنه جقدر . لكن نه یاییلور ؟

(۱) لوق Locke انگلیز حكامسندن بر فاضل مشهوردر . تربیه بشر حقنده بر كتاب

تألیف ایتشدر كه روصونك مطالعاتی اكثر یا اومنیبنددر . ۱۶۳۲ - ۱۷۰۴

بن بشقه سنک افکاری اوزرینه یازمپورم ؛ کندی افکارم اوزرینه یازیورم .
بنم کورشم بشقه آدمار کبی دکل . و چوق و قسدن برو بوندن طولایی بنی
تعیب ایدرلر . لکن بن کندیغه بشقه کوزلر و یرمک و بندہ بشقه افکار کوسترمک
بنم المدن گلورمی ؟ یوق ! بنم المدن گلان حسمده بول طاورانماق و کندومی
هرکسدن اعقل ظن ایتماکدر . آکلاشیمی تغیر ایتمکده المدن کلز ؛ لکن کندیغه
امنیت ایتماک المدن گلور . ایشته بنم یاپه بیله جگم شی بودر ؛ و بونیده یاپدم .

بعض کره صورت تحقیق کوسترسه مده اوقیانلره استر استمز قبول ایترمک
ایچون دکلدر . بلکه بنم نصل دوشندیگمی آکا سویلکدر . شو شیئی ، که آنده
بنجه هیچ اشتباه یوقدر ؛ نیچون صورت شک اوزره بیان ایدیم ؟ ذهمندن کجی بن
طوس طوغری سویلرم . بن حس وجدانی سر بستجه بیان ایتمکله ، آنک حکم
ونفوذی اوقدر ملتزم دکلدر که دائما دلیللمی برابر ایراد ایدرم . تاکه آنلر
موازنه ایدلسونلر . و بن مؤاخذه ایدیلیم . آنجق هر نه قدر بن کندی افکاری
مدافعه مده عناد ایتمک استمز سه مده آنلری عرض و بیان ایچون اوقدرده کندی
مجبور بیلورم . زیرا اویجئلرکه ، بن آنلرده سائرلرک رأیلرینه مخالف بولورم .
آنلر قید سزغله شایان دکلدردر . بونلر اوشیدر که آنلرک صحت وعدم صحتی نوع
بشرک سعادت و یا خود نکبتی مستلزم اولغله ییلغملری اهدر .

ممکن الاجرا اولان شیئی تکلیف ایدک ! سوزنی متصل بکا تکرار ایدرلر .
بویسه یا بلقده اولان شیئی تکلیف ایدک ، یا خود بر ایولک تکلیف ایدک ، که
موجود اولان فالقله اویوشه بیلسون دیمک کبیدر . بعض مادملرده بویله بر تصور ،
بنمکیلردن زیاده خیالاتدر ؛ زیرا بوقاریشدیرش ایوبی بوزار ؛ کوتوی اصلح
ایده من . بنجه عملیات حاضره اوزره کتمک بریارم عملیات اتخاذهندن مر جحدر .
هیچ اولمز ایسه آنکله آدمده تضاد آز اولور . و ایکی مقصد متخالفه بردن
میل ایده من .

ای پدرلر ! ای والدلر ! یابلسی ممکن اولانلر ، سزک یاییسی مرام ایستدیگنر
شیلدر . بن سزک آزاده کز اوزرینه سوز ویره بیلورمییم ؟ هر نوع سیاحتده

شایان دقت ایکی شی وارددر . بریسی مطلقاً بختک ابو اولسی ، دیگری دخی
اجرا ده کی سهولتدر .

برنجی جهتهده مجوٹ عنھک شایان قبول و نفسنده قابل الاجرا اولسی ایچون
شیدک طبیعتسده ایولک بولمق کافیدر . نتهکیم بوراده معرض تکلیفه قونیان
تربیه نک انسانه مناسب و قلب انسانی به پک موافق اولسی گبی .

ایکنجی ماده دقت بعض مواقعده معتبر اولان تعلق ونسبتہ مربوطدر . بنده
بو تعلق اتفاقی اولمغله الزم دگلدر . و بنابرین الی غیرالنهایه تبدل ایدہ بییلور .
مثلاً شویله بر تربیه (اسویچره) ده ممکن الاجراددر . لکن فرانسهده اوله ماز .
و بر دیگری متحول آدملرده و بر آخری کبرا آره سنده اوله بییلور . اجرا ده کی آز ،
چوق زیاده لک وقت و حال و کیفیتہ گوره اولمغله ، آنی تعیین ممکن دگلدر . مگرکه
فلان و فلان بلده ، فلان و فلان حال و کیفیت ایچون قواعدک عملیات مخصوصه سی
تعیین اولنه . شوقدرکه بو عملیات مخصوصه اساساً بنم صددم داخلنده اولمغله
ترتیبہ گیره مزلر . دیگرلری آنکله مشغول اوله بییلورلر . و استرلر سه هربری
مطمح نظری اولان مملکت و حال ایچون اشتغال ایدہ بییلورلر . بگا شو کافیدرکه
انسان تولد ایدن هر زرده اولور سه اولسون ، بنم تکلیف ایتدیگم شی آنک
حقنדה یا بیله بیله . و بنم تکلیفم آنلره یا بلد قده هم کندیلری ، همده بشقه لری
ایچون الک ابو شی یا بلش اوله . اگر بن شو تعهدمی ایفا ایدہ مامش ایسه م شبهه
یوق حقسنرم . لکن اگر ایفا ایتمش ایسه م ، چونکه بنم وعدم بوکا منحصر
اولدیغندن ، بدنن زیاده سنی طلب ایدنلرده حقسنر اولورلر .

ژان ژاق روصو

